

Teaching Guide

Teaching Guide				
Identifying Data				2023/24
Subject (*)	Dissertation		Code	651516015
Study programme	Mestrado Universitario en Discapacidade e Dependencia (plan 2015)			
Descriptors				
Cycle	Period	Year	Type	Credits
Official Master's Degree	2nd four-month period	First	Obligatory	6
Language	SpanishGalician			
Teaching method	Face-to-face			
Prerequisites				
Department	Dereito PrivadoDidácticas Específicas e Métodos de Investigación e Diagnóstico en EducaciónEnxeñaría IndustrialFisioterapia, Medicina e Ciencias BiomédicasHumanidadesPsicoloxía			
Coordinador	Vivas Costa, Jamile	E-mail	j.vivas@udc.es	
Lecturers	Bao Fente, María Concepción Chouza Ínsua, Marcelo Couceiro Dominguez, Enrique Cuevas Gonzalez, Lino Manuel Fernandez Cervantes, Ramon Franco Taboada, Victoria López Larrosa, Silvia Martinez Rodriguez, Alicia Masdias y Bonome, Antonio Mendiri Ruiz de Alda, Paula Maria Pereira Saez, Maria Carolina Piñeiro Aguin, Isabel Robles García, Verónica Rodriguez Romero, Beatriz Souto Gestal, Antonio Viñas Diz, Susana Vivas Costa, Jamile	E-mail	maria.bao@udc.es marcelo.chouza@udc.es enrique.couceiro.dominguez@udc.es lino.cuevas@udc.es ramon.fcervantes@udc.es v.franco@udc.es silvia.lopez.larrosa@udc.es alicia.martinez@udc.es antonio.masdias@udc.es paula.mendiri@udc.es c.pereira.saez@udc.es isabel.pineiro.aguin@udc.es veronica.robles@udc.es beatriz.romero@udc.es antonio.souto@udc.es susana.vinas.diz@udc.es j.vivas@udc.es	
Web	http://www.ffisacademica.udc.gal/p/traballo-fin-de-mestrado.html			
General description	The Final Master's Project must necessarily constitute an original, autonomous and individual work for each student. It will be carried out under the supervision of a director who will guide and help the student to carry it out. The student and its director will agree on the time of the tasks to be carried out, as well as the specific topic on which the work will focus, always related to the scope of disability and dependency.			

Study programme competences	
Code	Study programme competences
A1	CE1. Ser capaz de integrar o fenómeno da discapacidade e a dependencia dentro da construción social do proceso saúde-enfermidade
A2	CE2. Ser capaz de deseñar proxectos de investigación no ámbito da discapacidade e dependencia
A3	CE3. Ser capaz de integrar e actuar respecto aos conceptos e principios éticos e xurídicos básicos referidos á discapacidade e a dependencia
A4	CE4. Capacidade para a análise da influencia das achegas sociais e científicas das ciencias socio-sanitarios sobre a discapacidade e a dependencia no sistema xurídico
A5	CE5. Ser capaz de utilizar eficientemente os recursos tecnolóxicos na comprensión e investigación da discapacidade e a dependencia?
A6	CERF1. Coñecer e comprender os recursos tecnolóxicos de apoio ás persoas con discapacidade.
A7	CERF2. Ser capaz de deseñar e executar proxectos de investigación que analicen o impacto do uso de recursos tecnolóxicos por parte de persoas con discapacidade.

A8	CERF3. Ser capaces de entender a fisiopatoloxía da dor relevante na práctica clínica así como as súas implicacións dende un punto de vista sensitivo-perceptivo-motora
A9	CERF4. Capacidade para deseñar e executar proxectos de investigación na problemática bio-psico-social da dor
A10	CERF5. Ser capaz de integrar coñecementos avanzados no ámbito da disfunción cardiorrespiratoria
A11	CERF6. Capacidade para deseñar e executar proxectos de investigación nas disfuncións cardiorrespiratorias.
A12	CERF7. Ser capaz de integrar coñecementos avanzados no ámbito dos problemas neurolóxicos na persoa con discapacidade
A13	CERF8. Capacidade para deseñar e executar proxectos de investigación nas disfuncións neurolóxicas
A14	CERF9. Coñecer e comprender os recursos sociosanitarios dispoñibles para as persoas con discapacidade e dependencia.
A15	CERF10. Ser capaz de deseñar e executar proxectos de investigación que valoren as necesidades, o uso, a eficacia ou eficiencia dos recursos sociosanitarios para as persoas con discapacidade e dependencia.?
A16	CEIP1. Ser capaz de integrar coñecementos avanzados no campo dos trastornos do desenvolvemento e da atención temperá.
A17	CEIP2. Capacidade para deseñar e executar proxectos de investigación no ámbito dos trastornos do desenvolvemento e a súa atención temperá.
A18	CEIP3. Ser capaz de integrar coñecementos avanzados acerca da identificación e intervención psicolóxica da deterioración cognitiva.
A19	CEIP4. Capacidade para deseñar e executar proxectos de investigación no campo da intervención psicolóxica na deterioración cognitiva.
A20	CEIP5. Ser capaz de integrar coñecementos avanzados no ámbito da detección e intervención nos trastornos da linguaxe oral e escrito en persoas con discapacidade.
A21	CEIP6. Capacidade para deseñar e executar proxectos de investigación acerca da intervención psicolóxica nos trastornos da linguaxe oral e escrita en persoas con discapacidade.
A22	CEIP7. Ser capaz de integrar coñecementos avanzados no campo das relacións de familia ante situacións de discapacidade e dependencia.
A23	CEIP8. Capacidade para deseñar e executar proxectos de investigación no ámbito da intervención psicolóxica nas relacións de familia ante situacións de discapacidade e dependencia.
A24	CEIP9. Ser capaz de integrar coñecementos avanzados no campo da problemática derivada do coidado a persoas dependentes.
A25	CEIP10. Capacidade para deseñar e executar proxectos de investigación no ámbito da problemática derivada do coidado a persoas dependentes.
A26	CEIP11. Ser capaz de integrar coñecementos avanzados no campo do envellecemento satisfactorio.
A27	CEIP12. Capacidade para deseñar e executar proxectos de investigación no ámbito do envellecemento satisfactorio
B1	CB6. Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, a miúdo nun contexto de investigación
B2	CB7. Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en ámbitos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo
B3	CB8. Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e enfrontarse á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos
B4	CB9. Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan a públicos especializados e non especializados dun modo claro e sen ambigüidades
B5	CB10. Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun modo que haberá de ser en boa medida autodirixido ou autónomo.
B6	CG1 Ser capaz de seleccionar e desenvolver as estratexias investigadoras para estudar a problemática relacionada coa discapacidade e a dependencia
B7	CG2 Identificar, avaliar e resolver os problemas derivados da presenza de discapacidade e dependencia
B8	CG3 Capacidade para a toma de decisións na resolución de problemas.
B9	CG4 Ser capaz de intervenir na problemática derivada da discapacidade e da dependencia
B10	CG5 Capacidade para integrar coñecementos científicos de carácter avanzado ligados ao ámbito da discapacidade e a dependencia
B11	CG6 Ser capaz de acceder á información relacionada coa discapacidade e a dependencia
C1	CT1. Ser capaz de relacionarse de forma eficiente con e dentro do equipo multidisciplinar, intradisciplinar e transdisciplinar.
C2	CT2. Coñecer os recursos sociosanitarios e aprender a utilizalos para elaborar programas de intervención no ámbito da discapacidade e a dependencia
C3	CT3. Utilizar as ferramentas tecnolóxicas básicas necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida

C4	CT4. Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común
C5	CT5. Entender a importancia da cultura emprendedora e coñecer os medios ao alcance das persoas emprendedoras
C6	CT6. Valorar críticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas aos que deben enfrontarse
C7	CT7. Ser capaz de valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade?

Learning outcomes			
Learning outcomes		Study programme competences	
Ser capaz de deseñar, elaborar, presentar e defender ante unha comisión de expertos un traballo académico axustado ás normas de presentación de manuscritos científicos, no que se sintetice o conxunto de competencias desenvolvidas no Máster, contando coa titorización dun profesor/a do Máster especialista no tema de estudo.	AR1	BR1	CR1
	AR2	BR2	CR2
	AR3	BR3	CR3
	AR4	BR4	CR4
	AR5	BR5	CR5
	AR6	BR6	CR6
	AR7	BR7	CR7
	AR8	BR8	
	AR9	BR9	
	AR10	BR10	
	AR11	BR11	
	AR12		
	AR13		
	AR14		
	AR15		
	AR16		
	AR17		
	AR18		
	AR19		
	AR20		
	AR21		
	AR22		
	AR23		
	AR24		
	AR25		
	AR26		
	AR27		
Ser capaz de levar a cabo unha revisión bibliográfica concreta, completa e actualizada.		BR10 BR11	CR3 CR6 CR7
Capacidade para levar a cabo o deseño metodolóxico dunha investigación que permita ampliar o coñecemento existente sobre unha materia.		BR1 BR2 BR6	CR7
Ser capaz de interpretar os resultados obtidos, reais ou potenciais.		BR1 BR2 BR3 BR10	CR6

Ser capaz de extraer conclusións axeitadas sobre a base dos resultados obtidos.		BR1 BR2 BR3 BR4	CR1 CR7
---	--	--------------------------	------------

Contents	
Topic	Sub-topic
The Final Master's Project must necessarily constitute an original, autonomous and individual project for each student.	It will be carried out under the supervision of a director who will guide and assist the student in carrying it out. The student and/or their director will agree on the timing of the tasks to be carried out, as well as the specific theme on which they will focus or work, always related to the field of disability and dependency.

Planning				
Methodologies / tests	Competencies	Ordinary class hours	Student's personal work hours	Total hours
Research (Research project)	A2 A1 A3 A4 A5 A6 A7 A8 A9 A10 A11 A12 A13 A14 A15 A16 A17 A18 A19 A20 A21 A22 A23 A24 A25 A26 A27 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B11 C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7	14	14	28
Oral presentation	B3 B4 C1	1	0	1
Document analysis	B3 B5 B10 B11 C3	3	70	73
Supervised projects	A2 A1 A3 A4 A5 A6 A7 A8 A9 A10 A11 A12 A13 A14 A15 A16 A17 A18 A19 A20 A21 A22 A23 A24 A25 A26 A27 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B11 C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7	20	24	44
Personalized attention		4	0	4

(*)The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies	
Methodologies	Description
Research (Research project)	Proceso de ensinanza orientado á aprendizaxe do alumnado mediante a realización de actividades de carácter práctico a través das que se propoñen situacións que requiren ao estudante identificar un problema obxecto de estudo, formulalo con precisión, desenvolver os procedementos pertinentes, interpretar os resultados e tirar as conclusións oportunas do traballo realizado. Dentro desta metodoloxía inclúense Actividades iniciais que poden ser aplicadas non só para detectar o grao de coñecemento do alumno sobre temas específicos senón tamén para profundar contidos relacionados ao desenvolvemento do proxecto.
Oral presentation	Intervención inherente aos procesos de ensino-aprendizaxe baseada na exposición verbal a través da que o alumnado e profesorado interactúan dun modo ordenado, propoñen docuestións, facendo aclaracións e expoñendo temas, traballos, conceptos, feitos ou principios de forma dinámica.

Document analysis	Técnica metodolóxica que supón a utilización de documentos audiovisuais e/ou bibliográficos (fragmentos de reportaxes documentais ou películas, noticias de actualidade, paneis gráficos, fotografías, biografías, artigos, textos lexislativos, etc.) relevantes para a temática da materia con actividades especificamente deseñadas para a súa análise. No caso dos TFM, a análise de fontes documentais implica como punto de partida o adecuado manexo de bases de datos científicas.
Supervised projects	Metodoloxía deseñada para promover a aprendizaxe autónoma dos estudantes, baixo a tutela do profesor e en escenarios variados (académicos e profesionais). O director do traballo poderá utilizar durante as tutorías, a Discusión dirixida - Técnica de dinámica de grupos na que os membros dun grupo discuten de forma libre, informal e espontánea sobre un tema, aínda que poden estar coordinados por un moderador, sempre que estime oportuno.

Personalized attention	
Methodologies	Description
Supervised projects Research (Research project)	In relation to the Final Master's Project, on the one hand, collective sessions will be held in which general aspects will be determined, such as the different types of project admitted, the formal requirements that must be met or the assignment system of the director of the Final Project. Master. Once the director is assigned to supervise her work, the student may be advised during the pre-established tutorial schedule. Personalized attention will be provided virtually, through the multimedia tools available at the UDC (Email, Moodle, Teams, One Drive) at the request of the student and/or at the initiative of the director. Likewise, depending on the existing health situation allowing it, face-to-face care may be offered by appointment. For students with recognition of part-time dedication or academic exemption from attendance exemption, tutorials will be specified with the director in a manner adjusted to the existing needs and circumstances.

Assessment			
Methodologies	Competencies	Description	Qualification
Supervised projects	A2 A1 A3 A4 A5 A6 A7 A8 A9 A10 A11 A12 A13 A14 A15 A16 A17 A18 A19 A20 A21 A22 A23 A24 A25 A26 A27 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B11 C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7	valoración achegada polo titor-director do traballo	10
Research (Research project)	A2 A1 A3 A4 A5 A6 A7 A8 A9 A10 A11 A12 A13 A14 A15 A16 A17 A18 A19 A20 A21 A22 A23 A24 A25 A26 A27 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B11 C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7	valoración dos aspectos formais do traballo (estrutura, claridade, coherencia, adecuación á normativa elixida) (20%) e valoración dos contidos do traballo (interese científico, grao de innovación, revisión teórica, deseño metodolóxico, tratamento estatístico, interpretación dos resultados reais ou potenciais, adecuación das conclusións) (40%)	60
Oral presentation	B3 B4 C1	valoración da defensa pública do traballo (orde, claridade, resaltada das ideas e resultados máis relevantes, respostas ás preguntas formuladas pola comisión de avaliación)	30

Assessment comments

Once the document has been completed, the director must authorize its public defense before a committee appointed by the Academic Committee, made up of master's degree professors.

For the presentation of the TFM it is an indispensable condition to have approved all the subjects of the master's degree.

The qualification obtained in the TFM will be the result of the assessment of the following criteria: assessment provided by the tutor-director of the work (10%); assessment of public defense of work (order, clarity, highlighting of the most relevant ideas and results, answers to questions posed by the evaluation committee) (30%); assessment of the formal aspects of the work (structure, clarity, coherence, adequacy to the chosen regulations) (20%); assessment of the contents of the work (scientific interest, degree of innovation, theoretical review, methodological design, statistical treatment, interpretation of actual or potential results, adequacy of conclusions) (40%).

Sources of information

Basic	- Sonia Janeth Romero Martínez (2018). Métodos, diseños y técnicas de investigación psicológica y educativa. Madrid: Centro de Estudios Financieros - Daniela Escudero (2017). Metodología del trabajo científico : proceso de investigación y uso de SPSS . Libertador San Martín : Editorial Universidad Adventista del Plata - Linde E (2015). Cómo se hace una tesis doctoral : consejos, recomendaciones y técnicas dirigidos a los que se inician en la investigación. Madrid : Colex - Stephen B. Hulley (2014). Diseño de investigaciones clínicas. 4ª ed. Barcelona : Wolters Kluwer - Manuel Alto García (2011). Diseños en investigación en psicología: Documentos de prácticas . Murcia : Universidad de Murcia - Rodolfo Ramos Álvarez (2010). MéCómo construir y validar un cuestionario, ejercicios de autoevaluación. Granada : GEU, - Mª Araceli Macía Antón (2010). Diseños de investigación y análisis de datos. Madrid: Universidad Nacional de Educación a Distancia - Estele M. Phillips, Derek S. Pugh (2008). La tesis doctoral : cómo escribirla y defenderla : un manual para estudiantes y sus directores. Barcelona : Bresca - José Manuel Prellezo (2003). Investigar metodología y técnicas del trabajo científico. Madrid : CCS - María Visitación García Jiménez (2002). Métodos y diseños de investigación científica : ciencias humanas : sociales y de la salud . Barcelona : EUB - María Visitación García Jiménez (2002). Métodos y diseños de investigación científica : ciencias humanas : sociales y de la salud . Barcelona : EUB
Complementary	

Recommendations

Subjects that it is recommended to have taken before

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Subjects that continue the syllabus

Other comments

For the defense and qualification of the TFM, it is essential that the student pass a total of two ECTS of the degree. It is recommended that students contact the assigned director in order to start the development of the Master's Degree Work or as soon as possible. The scientific works requested are complex works, which require a significant dedication on the part of the student and that is why the start of the activities in the first quarter will facilitate their conclusion within the estimated period of the academic year.

(*)The teaching guide is the document in which the URV publishes the information about all its courses. It is a public document and cannot be modified. Only in exceptional cases can it be revised by the competent agent or duly revised so that it is in line with current legislation.